

AUGALINIAI PREPARATAI

AUGALŲ APSAUGAI NUO KENKĖJŲ IR LIGŲ

Sodo kenkėjai ir ligos. S. Pileckis, D. Repšienė, A. Vengeliauskaitė, R. Žuklienė, L. Žuklys (sudarytojas S. Pileckis). Mokslo ir enciklopedijų leidykla, 1994. – 463 p. ISBN 5-420-01270-7

Augaliniai preparatai kovai su sodų kenkėjais ir ligomis

Augalo pavadinimas	Rinkimo laikas ir augalo dalys	Preparatų paruošimo būdas	Kokius kenkėjus ir ligas naikina
Asiūklis dirvinis <i>Equisetum arvense</i>	Bet kuriuo metu. Visos antžeminės augalų dalys	30 g išdžiovintų susmulkintų arba 300 g žalių užpilti trupučiu šalto vandens ir pavirinti 20 min. atvėsintą praskiesti vandeniu (1:20).	Grybinių ligų sukėlėjus (nuo miltligės, rūdžių, rauplių, puvinių)
Bitkrėslė paprastoji <i>Tanacetum vulgare</i>	Bet kuriuo metu. Visos antžeminės augalų dalys	30 g sausų arba 300 g žalių 12 val. mirkyti 10 l vandens. Po to truputį pavirinti.	Amarus, skruzdėles (per visą vegetaciją), žemuoginę erkę (pavasariį ir rudenį), obuolinio vaisėdžio drugius
Bulvė valgomoji <i>Solanum tuberosum</i>	Bet kuriuo metu. Žali arba džiovinti bulvienojai	1,2 kg žalių bulvienojų arba 0,6-0,8 kg sausų užpilti 10 l vandens ir 3-4 val. pamirkyti. Po to perkošti ir tuoj pat naudoti	Amarus, erkes
Dilgėlė didžioji <i>Urtica dioica</i> , Dilgėlė gailioji <i>Urtica urens</i>	Bet kuriuo metu. Visos antžeminės dalys	1 kg žalių užpilti 10 l vandens. Mirkyti 12 val.	Amarus
		200 g sausų arba 1 kg žalių užpilti 10 l vandens ir laikyti iki pradės rūgti. Pridėti dirvinio asiūklio nuoviro (1:0,5). Praskiesti vandeniu (1:50)	Puvinius
Drignė juodoji <i>Hyoscyamus niger</i>	Rudenį. Lapų rozetės arba vienmečių augalų šaknys	1 kg dvimečių sausų lapų ir 0,5 kg šaknų užpilti 10 l lietaus vandens. Mirkyti 12 val. Prieš purškimą ištirpinti 30-40 g ūkiško muilo.	Amarus, blakutes, erkes, drugių vikšrus, augalėdes blakes
	Žydėjimo pradžioje. Visas augalas	1 kg žydinčių augalų antžeminių dalių virinti 2-3 val. truputyje vandens, po to perkošti ir pripilti vandens iki 10 l, galima pridėti ūkiško muilo.	Tuos pat
Durnaropė paprastoji <i>Datura stramonium</i>	Žydėjimo metu. Visos antžeminės dalys	Preparatas ruošiamas kaip iš drignės	Amarus, blakutes, erkes, augalines blakes
Karpažolė <i>Euphorbia sp.</i>	Peržydėjusios lapai ir stiebai	4 kg žalių augalų 2-3 val. virinti truputyje vandens. Į atvėsintą pripilti iki 10 l vandens. Purkšti 2 kartus kas 4 dienas.	Lapus graužiančius vikšrus

Augalo pavadinimas	Rinkimo laikas ir augalo dalys	Preparatų paruošimo būdas	Kokius kenkėjus ir ligas naikina
Kiaulpienė paprastoji <i>Taraxacum officinale</i>	Bet kuriuo metu. Lapai šaknys	400 g šviežių kiaulpienės lapų arba 200-300 g susmulkintų šaknų užpilti 10 l vandens. Mirkyti 2-3 val. Perkošti ir tuoj išpurkšti.	Amarus, blakutes, erkes
Kietis kartusis (pelynas) <i>Artemisia absinthium</i>	Žydėjimo metu. Visas augalas	0,5 kibiro susmulkintų žalių arba 0,7-0,8 kg susmulkintų sausų žolių 24 val. mirkyti 10 l vandens ir po to virinti 0,5 val. Prieš naudojimą praskiesti vandeniu (1:1).	Drugių vikšrus
Kraujažolė paprastoji <i>Achillea millefolium</i>	Žydėjimo metu. Antžeminės augalų dalys	0,5 kg sausų augalų virinti 30-40 min. nedideliame vandens kiekyje. Po to pripilti vandens iki 10 l ir mirkyti 36-46 val. Prieš vartojimą galima pridėti 30-40 g ištirpinto ūkiško muilo.	Amarus, blakutes, lapus graužiančius vikšrus
Krienas valgomasis <i>Armoracia rusticana</i>	Žiedai ir šaknys	300 g žiedų ir susmulkintų šaknų užpilti 10 l vandens ir užvirinti. Purkšti žydinčias braškes.	Braškių puvinius ir rudąją dėmėtligę
Pentinius didysis <i>Delphinium elatum</i>	Žydėjimo metu visas augalas. Rudenį atžalos su šaknimis ir jaunais ūgliais	1 kg sausų antžeminių dalių ir 0,1 kg šaknų užpilti 10 l vandens. Mirkyti 48 val. Galima mirkyti 12 val., o po to 1-2 val. virti.	Įvairių drugių vikšrus ir vabzdžių lervas, blakutes
Pomidorai valgomieji <i>Lycopersicon esculentum</i>	Bet kuriuo metu. Sveikos antžeminės augalų dalys ir šaknys	4 kg žaliosios masės 0,5 val. virinti ant silpnos ugnies nedideliame kiekyje vandens. Prieš vartojimą praskiesti vandeniu (1:3). Alima pridėti 30-40 g ištirpinto ūkiško muilo.	Įvairius lapų kenkėjus
Ramunėlė <i>Matricaria sp.,</i> Ramunė <i>Chamomilla sp.</i>	Žydėjimo metu lapai ir žiedynai	1 kg sausų užpilti 10 l vandens. Mirkyti 12 val. Prieš vartojimą perkošti ir praskiesti vandeniu (1:3). Galima pridėti 30-40 g ištirpinto ūkiško muilo. Dulkinimui sausus augalus smulkiai sumalti ir sumaišyti su kelio dulkėmis (1:1).	Amarus, erkes, lapus graužiančius vikšrus ir kenkėjus
Svogūnas valgomasis <i>Allium cepa,</i> Česnakas valgomasis <i>Allium sativum</i>	Lukštai, laiškai, roputės ir česnakų skiltelės	75 g susmulkintų česnako skiltelių užpilti 10 l vandens. Užvirinti. Apipurkšti gegužės mėnesio pradžioje 3 kartus kas 3 dienas. 500 g žalių arba 200 g džiovintų svogūnų lukštų (arba česnako laiškų) užpilti 10 l vandens ir laikyti iki rūgimo pradžios. Prieš naudojimą praskiesti vandeniu (1:10).	Erkes, amarus ir kai kurių grybinių ligų sukėlėjus Kai kurias grybines ligas
Tabakas paprastasis <i>Nicotiana tabacum</i>	Tabako auginimo liekanos arba tabako dulkės	400 g sausų užpilti 1 l vandens. Mirkyti 24 val. Po to 2 val. virinti. Perkoštą praskiesti vandeniu (1:10). Galima pridėti 30-40 g ūkiško muilo.	Amarus, blakutes, blakių lervas, drugių vikšrus

Augalinių preparatų ruošimas

Raugai (srutos). Augalai (paprastai 1 kg šviežių arba 150 g džiovintų augalų) 2-3 savaites paliekami mirkti žaltame vandenyje, retkarčiais pamaišant. Užpilama apie 10 l vandens.

Nuovirai. Priešingai nei raugas, nuoviras ruošiamas verdant augalus. Kad veiksmingos medžiagos geriau išsiskirtų, augalus prieš tai susmulkinkite ir, jeigu taip nurodyta recepte, pamirkykite. Atsižvelgiant į augalo rūšį ir naudojimo tikslą, virimo trukmė skiriasi, tačiau dažniausiai pakanka 20-30 minučių. Tada, neatidengę puodo, palikite nuovirą atvėsti. Galiausiai nuoviras nukošiamas ir jį galima naudoti. Nukoštos augalų liekanos naudojamos kaip mulčias (ar kompostuojamos).

Arbatos. Kadangi ilgai verdant kai kurios veiksmingos medžiagos suyra, o ruošiant preparatus šaltame vandenyje jos nevysiškai išsiskiria, iš tam tikrų augalų geriausia gaminti arbatą. Augalai susmulkinami ir užpilami verdančiu vandeniu. Arbata uždengiama, paliekama prisitraukti bei atvėsti ir galiausiai nukošiama.

Ekstraktai su šaltu vandeniu. Šis metodas naudojamas, kai žinoma, jog kaitinimas gali sunaikinti veiksmingas augalo medžiagas. Švieži arba džiovinti augalai susmulkinami ir paliekami mirkti šaltame vandenyje – jeigu įmanoma, lietaus vandenyje – mažiausiai 24 val., bet ne ilgiau 3 dienas.

Augaliniai preparatai ir jų poveikis

Preparatas	Koncentracija	Poveikis
Dirvinio asiūklio nuoviras 1,5 kg šviežių arba 200 g džiovintų lapų 24 val. mirkyti 10 l vandens, tada 1 val., pavirti, atvėsinti, perkošti	Atskiesti santykiu 1:5 iki 1:10	Profilaktinė priemonė nuo visų rūšių grybelinių ligų, pvz., nuo miltligės, rūdžių, lapų septoriozės, rauplių, maro, moniliozės; nuo voratinklinių erkių ir svogūninių kandžių
Dirvinio asiūklio raugas 1 kg džiovintų arba 10 kg šviežių dirvinio asiūklio lapų užpilti 100 l vandens ir palikti stovėti maždaug 3 savaites; kiekvieną dieną maišyti, perkošti prieš naudojimą	Atskiesti santykiu 1:20	Toks pat, kaip nuo nuoviro
Valerijono žiedų ekstraktas Žiedus su trupučiu vandens sumalti mėsmale, per lininį audeklą iškošti į tamsų buteliuką	1 lašas į 1 l vandens, gerai išmaišyti	Skatina žydėjimą, apsaugo nuo nušalimo, skatina sveiką pomidorų augimą, tinka sėkloms beicuoti
Dilgėlių raugas (surūgęs) 1 kg šviežių arba 800 g džiovintų dilgėlių užpilti 50 l vandens ir palikti stovėti 4 dienas	Atskiesti santykiu 1:50	Nuo amarų (kai apnikimas nėra labai didelis), voratinklinių erkių
Dilgėlių ekstraktas su šaltu vandeniu 1 kg šviežių arba 150 g džiovintų dilgėlių užpilti 10 l vandens ir palikti mirkti 24 val., nuspausti ir nukošti	Naudoti neskiestą	Nuo amarų (ypač puolančių rožes), svogūninių kandžių
Ažuolų lapų raugas 1 kg šviežių arba 150 g džiovintų azuolo lapų užpilti 10 l šalto vandens ir palikti stovėti 2-3 savaites, retkarčiais pamaišyti	Atskiesti santykiu 1:10	Nuo beveik visų graužiančių ir siurbiančių vabzdžių, nuo skruzdžių
Paparčio ekstraktas 5 g džiovintų lapų užpilti 0,5 l vandens ir palikti 3 dienas stovėti	Atskiesti santykiu 1:5	Nuo skydamarių

Preparatas	Koncentracija	Poveikis
Paparčio raugas 5 kg šviežių arba 500 g džiovintų paparčio lapų užpilti 10 l vandens ir surauginti	Žiemą naudoti neskiestą, kitu metu skiesti santykiu 1:5	Nuo rūdžių, graužiančių ir siurbiančių vabzdžių, sraigių; išlygina kalio trūkumą
Šeivamedžio lapų raugas 1 kg šviežių arba 150 g džiovintų šeivamedžio lapų užpilti 10 l šalto vandens ir palikti stovėti 2-3 savaites, retkarčiais pamaišyti	Naudoti neskiestą	Norint išvyti pelėnus, pilkite raugą į jų landas; naudokite kaip papildomą priemonę kartu su purškiamais nuovirais nuo kenkėjų
Ramunėlių ekstraktas Vieną saują džiovintų ramunėlių žiedų užpilti 1 l vandens ir palikti stovėti 24 val., nuspausti	Atskiesti santykiu 1:5	Stabdo puvimą, skatina sveiką augimą; tinka pupinių šeimos augalų sėkloms beicuoti
Nasturtų arbata Dvi saujas šviežių nasturtų užpilti verdančiu vandeniu, kad apsemtų, palaikyti 15 min., gerai išmaišyti, nupilti	Naudoti neskiestą	Nuo skydamarių
Bulvių nuoviras Naudokite vandenį, kuriame virė bulvės	Naudoti neskiestą	Nuo amarų, ypač puolančių rožes
Česnakų preparatas su skystu muilu 150 g smulkiai supjaustyto česnako sumaišyti su 2 arbatiniais šaukšteliais parafino ir palikti stovėti 24 val., 100 g skysto muilo įmaišyti ir 10 l vandens; viską gerai išmaišyti, nufiltruoti	Naudoti neskiestą	Nuo bakterinių ligų ir vabzdžių purkšti ant dirvos ir augalų
Česnakų arbata 70 g smulkiai supjaustyto česnako nuplikyti 1 l vandens	Atskiesti santykiu 1:7	Nuo žemuoginių ir kitų erkių, nuo grybelinių ligų, pvz., pilkojo kekerinio puvinio, lapų tafrinozės, maro, nuo bakterinių ligų
Krienų nuoviras 300 g smulkiai supjaustytų krienų lapų ir šaknų išmirkyti 10 l vandens, 10 min. virti	Naudoti neskiestą	Nuo sėklavaisių ir kaulavaisių moniliozės
Samanų ekstraktas 50 g sausų samanų iš pievelės užpilti 10 l vandens ir palikti stovėti 24 val.	Naudoti neskiestą	Nuo visų rūšių grybelinių ligų
Paprastosios bitkrėslės nuoviras 30 g džiovintų geltonų žiedelių užvirtinti 1 l vandens, nukošti	Naudoti neskiestą arba skiestą santykiu 1:3	Nuo visų rūšių parazitų, nuo rūdžių ir miltligės, profilaktinė priemonė nuo gumbadarių erkių (purkšti pavasarį)
Rabarbarų lapų raugas 1 kg šviežių arba 150 g džiovintų rabarbaro lapų užpilti 10 l šalto vandens ir palikti 2-3 savaites stovėti, retkarčiais pamaišyti	Atskiesti santykiu 1:5 iki 1:10	Nuo amarų, nuo įvairių kenkėjų vikšrų bei lervų; jeigu norite apsisaugoti nuo sraigių, pilkite neskiestą aplink augalus
Karčiojo kiekio (pelyno) nuoviras 300 g šviežios arba 30 g džiovintos pelyno žolės užvirtinti 10 l vandens, nukošti	Atskiesti santykiu 1:2 iki 1:3	Nuo amarų, obuolinių vaisėdžių, gervuoginių erkių, serbentinių veimutrūdžių
Karčiojo kiekio (pelyno) raugas 300 g šviežios arba 30 g džiovintos pelyno žolės užpilti 10 l vandens ir leisti surūgti	Naudoti neskiestą	Nuo skruzdžių, vikšrų, amarų, serbentinių veimutrūdžių
Svogūnų lukštų ekstraktas 20 g svogūnų lukštų užpilti 1 l vandens ir palikti stovėti 5 dienas	Naudoti neskiestą	Nuo pomidorų maro
Svogūnų lukštų raugas 500 g svogūnų lukštų užpilti 5 l vandens ir palikti stovėti 5-7 dienas	Atskiesti santykiu 1:10 iki 1:20	Nuo braškių pilkojo kekerinio puvinio, uogakrūmių degulių; profilaktinė priemonė nuo bulvių maro; atbaido morkines muses

Sodo knyga: nuo aplinkos planavimo iki darbų kalendoriaus. V. Baronienė, D. Klimavičius, K. Obelevičius, A. Rutkauskas, J. Vaidelys. Alma littera, 2011. – 472 p. ISBN 978-9955-38-998-9

Fitoncidiniai augalai, jų paruošimas ir naudojimas

Kenkėjas	Fitoncidiniai augalai	Naudojamos dalys	Paruošimas
Amarai	Serenčiai	Visos žydint nupjautos augalo dalys	Pusę kibiro žolių užpilti 10 l šilto vandens, po dviejų parų nukošti ir pridėjus ūkiško muilo purkšti augalus.
Amarai, blakutės, lapsukiai ir agrastiniai ugniukai	Tabakas	Lapai ir stiebai	400 g sausų tabako lapų užpilti 10 l vandens, po 2 val. nukošti. Prieš purškiant atskiesti švariu vandeniu (1:3).
Amarai, erkės ir blakutės	Svogūnai	Svogūnų lukštai arba augantys augalai	Pusę kibiro svogūnų užpilti 10 l karšto vandens, palaikyti 24 val. ir nukošus purkšti.
Amarai, erkės ir blakutės	Kiaulpienės	Šaknys ir žali lapai	200-300 g smulkintų šaknų ar 400 g smulkintos žolės užpilti 10 l vandens, po 2-3 dienų nukošti ir purkšti.
Amarai, erkės, kandys ir vaisėdžiai	Pomidorai	Antžeminės dalys ir šaknys	4 kg žaliavos užpilti 10 l vandens ir virti 30 min. Įdėti ūkiško muilo. Prieš purškiant atskiesti švariu vandeniu (1:3).
Amarai, voratinklinės erkės ir blakutės	Bulvienojai	Žali arba sausi sveiki bulvienojai	350 g žalių ar 0,6 kg sausų virkščių užpilti 10 l vandens, laikyti 3-4 val. ir purkšti pridėjus ištirpinto ūkiško muilo.
Amarai ir voratinklinės erkės	Česnakai	Ropelės	500 g česnakų ropelių sutrinti ir užpilti 5 l vandens. Nukošti ir košę dar kartą užpilti vandeniu. Nukošus abu skysčius sumaišyti ir pilti iki 10 l vandens. Į 10 l vandens įpilti 300 g skysčio.
Dirvožemio nematodai, agrastinis sprindis, kurmiai, graužikai	Juoduogiai šeivamedžiai	Šakelės ir stiebai	Susmaigstyti į žemę prie augalų.
Erkės, vikšrai ir lervos	Kraujažolės	Antžeminės dalys	Augalai renkami pradėję žydėti. 800 g smulkintos sausos žolės užpilti verdančiu vandeniu.
Lapus graužiantys kenkėjai ir vikšrai	Kiečiai	Žalios arba džiovintos visos augalo dalys	Pusę kibiro smulkintos žolės arba 700-800 g sausos žolės užpilti šaltu vandeniu, palaikyti 24 val., paskui 30 min. pavirti. Prieš purškiant atskiesti švariu vandeniu (1:2).

365 золотых правил садовода на каждый день года. П. Ф. Траннуа.
ЭКСМО, 2012. – 384 p. ISBN 978-5-699-54623-7

Juodųjų pipirų (maltų) nuoviras

Avietinei musei. 2 arbatinius šaukštelių juodųjų maltų pipirų verdame 10-15 min. 1 l vandens, kelias valandas paliekame pastovėti (per naktį). Purškiame kitą dieną nuo avietinės musės. Geriau purkšti 2-3 kartus, geriausia vakare, gali būti ryte.

Nuo amarų, agrastinių ugniukų, serbentinių ugniukų. Skiedžiama kelis kartus po 1 val. virinimo.

Vėdrynas šliaužiantysis (*Ranunculus repens*) – aviečių žiedams nuo avietinio žiedgraužio, paprastojo avietinuko

Sekatoriumi susmulkintų vėdrynų dedama ketvirtadalis-trečdalis kibiro, vandens pripilama iki viršaus. Pirmas purškimas ne mažiau 1 val. pastovėjus. Po to vėl pilama vandens iki viršaus ir laikoma per naktį. Antrą kartą purškiama ryte.

Česnako ištrauka – kurklių atbaidymui, nuo spragių, vikšrų, dalinai nuo amarų

Dirva liejama prie saugomų augalų bet kokios koncentracijos česnako ištrauka – svarbu, kad turėtų kvapą. Gerai saugo 3 dienas, vėliau efektas mažėja. Persodintus daigelius būtina lieti bent 2 kartus, kad jie pradėtų sėkmingai prigyti be kurklių pažeistų šaknų. Dirva turi sumirkti bent 5 cm gyliu.

Ištraukos ruošimas. Laiškai ir stiebeliai susmulkinami sekatoriumi. Stiprumas priklauso nuo turimos žaliavos kiekio. Ja užpildomas ketvirtis kibiro ir iki viršaus pripilama vandens. Mirkoma 6 val., išskirtiniais atvejais – 1 val. Antrą kartą užpylus vandeniu mirkoma 1 parą. Pirmoji ir antroji ištraukos prieš naudojimą atskiedžiamos vandeniu 1:1 santykiu.

Nuo vabzdžių naudojami nuovirai:

- aštriosios raudonosios paprikos,
- garstyčių miltelių,
- tabako dulkių.

777 Patarimai sodininkams, daržininkams ir gėlininkams. Edgar Gugenhan.
Vertė Vida Balvočienė. Alma littera, 2003. – 383 p. ISBN 9955-08-374-3

Amarų naikinimui:

- Svogūnų lukštų nuoviras,
- Rabarbarų nuoviras,
- Česnakų ištrauka,
- Dilgėlių antpilas,
- Bitkrėslų antpilas,
- Karčiųjų kiečių antpilas.

Dilgėlių antpilas

1 kg nupjautų dilgėlių užpilti 10 l šalto vandens ir palaikyti 12 val., augalus purkšti neskiestu tirpalu.

Золотые секреты огородников и садоводов. В. Машенков.
Прайм-ЕВРО-ЗНАК, 2010. – 468 p. ISBN 978-5-93878-414-7

Svogūnų lukštų arbata

400 g lukštų kibire iki viršaus užpilti verdančiu vandeniu. Mirkyti 2 paras. Purkšti nuo amarų, erkių. Netikroji miltligė gydoma susidarius jai sąlygoms plisti iki pasirodant pirmiesiems požymiams, kartojama kas 4-5 dienas. Nuo augalinių blakių, blakučių.

Augalų apsaugai – sodininko „standartinis“ rinkinys:

- Boro rūgšties paketėlis,
- kalio permanganato buteliukas,
- spyglių koncentrato buteliukas,
- degutinio muilo gabalėlis,
- tabako dulkių pakuotė,
- svogūnų ir česnakų lukštai,
- apelsinų žievelės.

Rugių sėjimas – nuo spragšių ir žaliajai trąšai

Varputis privilejoja spragšius. Dėl to jį būtina išnaikinti. Rudenį pasėti žieminiai rugiai užstelbia varputį. Rugiai sėjami kiekvieną rudenį apsaugo dirvą nuo ligų plitimo ir didina derlingumą. Pavasarį rugių pasėlis įterpiamas į dirvą lėkštinėmis akėčiomis – žemė gauna šviežią porciją greitai veikiančių trąšų.

Dilgėlių ištrauka – nuo vikšrų

2 kibirai susmulkintų dilgėlių žolės 1 statinei vandens. Po 2 parų mirkymo nukošiama ir purškiami apnikti augalai.

Tabako ar garstyčių ištrauka – nuo vabzdžių

Tabako 200 g kibire vandens laikyti 2 savaites, nukošti, pridėti 50 g ištirpinto ūkiško muilo. Garstyčių miltelių 10 g užplikyti 1 l verdančio vandens.

Augalų mišinio ištrauka – sodo purškimui pavasarį

Į 3 l indą įpilti 2 arbatinius šaukštėlius tabako dulkių, po sauja svogūnų ir česnakų lukštų, sauja apelsinų žievelių, sauja spyglių, iki viršaus užpilti karštu vandeniu. Temperatūra apie 70 °C. Uždengti dangčiu ir laikyti 1 savaitę. Perpilti į 10 l talpos indą, pridėti 100 g ištirpinto skysto degutinio muilo. Išmaišyti, nukošti. Pirmas purškimas gegužės 4-8 d. kol dar nėra žalumos. Purškiami visi vaismedžiai ir vaiskrūmiai, kad neliktų nė vienos nesudrėkusios šakelės. Kartojama po 10-12 dienų. Žydinčių augalų niekada nepurkšti.

Дневники умного дачника. А. А. Каразин, Н. И. Курдюмов.
Владис, 2010. – 544 p. ISBN 978-59567-0670-1

Perpuvusio mėšlo ištrauka – nuo miltligės

Nuo miltligės – purkšti 2-3 kartus kas savaitę perpuvusio mėšlo 3 dienų ištrauka: 1 dalis mėšlo, 5 dalys vandens.

Kraujažolės arbata – nuo persikų ir abrikosų tafrinozės

Kibiras užpildomas kraujažolės žole ir užplikoma verdančiu vandeniu iki viršaus, duodama atvėsti, nukošiama, pridedama karbamido (degtukų dėžutės tūris) ir purškama. Svarbu nupurkšti pastebėjus pirmuosius amarų išplitimo požymius.

Šieno ištrauka – nuo miltligės

Reguliarus lapų apdorojimas pelenais lengvai pašarminu šieno ištraukos preparatu apsaugos nuo miltligės. Ištraukoje gyvena šieno lazdelė ir trichodermos grybelis – parazitinių grybų antagonistai.

Pienas, išrūgos, pasukos – nuo ligų

Yra publikuoti mokslinių tyrimų duomenys apie veiksmingumą. Preparatas „*Stimolakt*“ („*Стимолакт*“, Stavropolis, Rusija) išrūgų mišinys su augaliniais ekstraktais. Įrodyta: išrūgos, pasukos ir pienas – ryškūs stimulatoriai ir imuniteto induktoriai. Jie turi baltymus – globulinius, vitaminus ir antibiotikus, kurie sustiprina ląstelių sienes ir sustiprina imuninį atsaką. *Stimolaktu* apdoroti daigeliai vystėsi trečdaliu greičiau. Kviečiai sirgo 65% mažiau ir davė 5 cnt./ha derliaus priedą. Įtikinamai galima sakyti: pridėkite į purkštuvą išrūgų ar pasukų – nepakenks.

Gyvųjų preparatų teisingas naudojimas (šieno, mėšlo ar srutų ištraukos, pieno ar jo rūgščių produktų)

1. Paprasčiausia ir geriausia jais prisotinti aplinką. Darykite ką tik galite: juose mirkykite sėklas, laistykite ir purškite augalus – pagal galimybę kuo dažniau. Kuo visur jų gyvųjų organizmų daugiau tuo geriau.

2. Dirvos gyvieji mikrobai – tai kolonizatoriai, persikėlėliai, emigrantai. Kad pradėtų dirbti, jiems reikalinga aplinka, kurioje galima gyventi. Jei nėra maisto ir drėgmės, jie greitai išnyks – sudegs saulėje, pereis į anabiozę. Atvirą ariamą dirvą apgyvendinti jais beveik neverta: būtina įnešti organiką ir dirvą apkloti mulčiu.

3. Mikrobai, išpurkšti ant lapų apsaugos tikslais, greitai žūsta nuo saulės, nuo sausumo pereina į sporas. Juos reikia reguliariai papildyti – kitaip nebus apsauginio efekto. Koncentracijos padidinimas čia nieko neduos – svarbus tik apdorojimų reguliarumas. Todėl prisieina augalus jais purkšti kas 6-8 dienas.